A. D. 1928 CURRENDA Nrus IV

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

L. 2469

Nadzór nad opiekuńczymi zakładami i instytucjami kościelnymi i zakonnymi

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 kwietnia 1927 (Dz. U. P. R. P. Nr. 40. poz. 354) zaprowadzono nadzór i kontrolę władz państwowych nad działalnością instytucyj opiekuńczych.

Ponieważ w rozporządzeniu tem brak wyraźnego wyjęcia z pod tego nadzoru katolickich zakładów opiekuńczych, władze polityczne na mocy rozporządzeń wykonawczych Ministerstwa Pracy i Opieki społecznej czynią przygotowania do rozciągnięcia mocy powyższego rozporządzenia także na zakłady katolickie, co się ma stać już od dnia 1 kwietnia b. r.

Ponieważ jednym z ważniejszych postulatów Kościoła jest swobodne funkcjonowanie opiekuńczych, dobroczynnych i wychowawczych zakładów katolickich, którym tak Konkordat w Art. 1 i 10, jak Konstytucja w Art. 113 zagwarantowały należytą swobodę, dlatego w myśl pism Jego Eminencji Księdza Kardynała Prymasa z dnia 21 października 1927 i 16 marca 1928, skierowanych w porozumieniu ze Stolicą Św. z polecenia i imieniem Episkopatu Polskiego do P. Prezesa Rady Ministrów i Okólnika Jego Eminencji Kardynała Prymasa z dnia 16 marca 1928, L. dz. 841/28. Pr. do XX, Biskupów Polski, *niniejszem polecamy tym zakładom katolickim nie poddawać się nadzorowi władz państwowych.*

W szczególności nie powinny te zakłady katolickie poddawać się kontroli finansowej, a zatem nie przedkładać ani preliminaży wydatków, ani zamknięć rachunków, ani sprawozdań ze swej działalności, ani regulaminów czy statutów do zatwierdzenia, ani też pozwalać na inspekcje tych zakładów w innych celach jak higienicznych.

Za takie zakłady katolickie uważać trzeba te zakłady opiekuńcze, które zostały założone przez władze kościelne lub zakonne i które od tejże władzy zależą, a więc: Konwikty Biskupie i zakonne (nie szkoły jako takie), ochronki parafjalne, szpitale założone i prowadzone przez zakony, sierocińce, domy ubogich czyli tak zwane szpitale ubogich, schroniska dla starców i tym podobne zakłady, powstałe i istniejące jako fundacje kościelne, przeznaczone dla duchownej i materjalnej opieki. Są także zakładami katolickimi dzieła opiekuńcze, powstałe jako fundacje oddane Kościołowi i przez Kościół przyjęte.

Nie można natomiast uważać za zakłady katolickie dzieł, które 1) utworzone powstały przez osoby prywatne, przez komitety, gminy, powiaty, województwa, Państwo,

a które zachowały charakter prywatny, gminny, powiatowy, państwowy i t. d. choćby nawet prowadzone były przez osoby duchowne lub zakonne, 2) powstały jako fundacje dobroczynne a nie kościelne, choćby ich statutami był zagwarantowany katolicki kierunek ich działania, jak n. p. zakłady hr. Skarbka w Drohowyżu, zakład XX. Lubomirskich w Krakowie i t. p.

Wydając powyższy zakaz, z naciskiem polecamy czuwać nad tem, by w tychże zakładach katolickich nie zachodziły żadne niewłaściwości czy nieporządki, któreby władzom państwowym służyć mogły za pretekst do wglądania w ich tryb pracy.

Z KURJI BISKUPIEJ

W Tarnowie, dnia 24 marca 1928

Ks. Franciszek Sitko
wicekanclerz

† EDWARD
wik. gen.

Nakładem Kleru Diecezjalnego Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie